



Szomorú jövő várhat a Wikipédiára

Dél-koreai kutatók elemezték a népszerű online lexikon történetének 14 évét.

A Wikipédia rendszerében több mint 100 nyelven mintegy 70 000 szerző cikke olvashatók. A platform az internet egyik legnagyobb sikere, éppen ezért nehéz elképzelni, hogy mi lenne, ha egyszer megszűnne vagy összeomlana. Pedig *Jinhyuk Yun* dél-koreai fizikus szerint ez bekövetkezhet, ha az emberek nem tesznek valamit a portált egyre inkább jellemző növekvő egyenlőtlenségek ellen. A *Korea Advanced Institute for Science and Technology* (KAIST) kutatócsoportja a 2001 és 2014 közötti anyagokat vizsgálta meg. Ez több mint 34 millió cikket, közel 590 millió módosítási bejegyzést jelent. *Jinhyuk Yun* elmondta, hogy ezen dokumentumok alapján arra voltak kíváncsiak, hogy milyen minták alapján alakul ki a kollektív tudás, vagyis miként működik a Wikipédia.

Az online lexikon elsősorban annak köszönheti népszerűségét, hogy bárki könnyen módosíthatja a bejegyzéseket, így azok folyamatosan pontosabbá és részletesebbé válhattak. Napjainkra a Wikipédia megbízhatóbb lett az olyan lexikonoknál, mint például az *Encyclopedia Britannica*. A platform a tudományos munkák fontos forrásává is vált, azonban egy idő után mégis csökkenni kezdett a szerzők száma. A hierarchikus beavatkozások nélkül egyre inkább központosítási tendenciák kezdtek mutatkozni és ezek az egyenlőtlenségek az elmúlt években erősebbek lettek.

A tudósok tanulmányozták mind a szerzők interakcióit, mind a cikkek struktúráit. Sikerült felfedezniük egy visszatérő mintát: szinte minden bejegyzést négy kategória valamelyikébe lehetett besorolni. Az egyes kategóriák élesen elkülönültek egymástól, például a módosítások gyakorisága vagy a szerkesztések átlagos hossza alapján. Érdekes módon az anyagok növekedése nem függött össze azzal, hogy azokat gyakran vagy ritkán módosították.

A gyakran módosított cikkek általában olyan témákkal foglalkoznak, mint 2001. szeptember 11 vagy az iraki háború. Némelyik bejegyzést akár szinte másodpercenként változtatják meg és van, hogy egy év alatt több ezer módosításra kerül sor. Problémát jelent ugyanakkor, hogy a leggyakrabban tárgyalt anyagokat egy idő után csupán néhány személy igazgatja. Ezek a „szuperszerkesztők” a makacsságukkal elriasztják a leendő új szerzőket. *Yun* azt hangsúlyozta, hogy nem akarják a „szuperszerkesztők” szerepét degradálni és azzal sem gyanúsítják őket, hogy PR-cégek munkatársai lennének, habár az elmúlt években már több esetben bebizonyosodott, hogy cégek, politikai pártok és magánszemélyek is szisztematikusan manipulálják a témákat, mely folyamat nehezen kiküszöbölhető.

Az egyes Wikipédia-cikkek szerzőinek száma nem jelent semmit a minőséggel kapcsolatban, hosszú távon viszont a dél-koreai kutatók hiszik, hogy a szerzők számának csökkenése a Wikipédia létezését fogja fenyegetni. „Miután a lexikon tartalmi értékesek az emberiség számára, optimista vagyok, hogy nem fognak gyorsan eltűnni. Ugyanakkor a Wikipédiával kapcsolatban már nem vagyok biztos ugyanabban” – emelte ki *Sang Hoon Lee*, a KAIST másik szakértője.

Januárban már írtunk arról, hogy az online lexikonnak komoly problémákkal kell megküzdenie. Hiába népszerű az oldal, de az üzemeltetők egyre kevesebb tartalom-hozzáférést regisztrálnak és csökken az új szerzők száma is. A leglátványosabb visszaesés a látogatói számokban következett be, ez a jelenség minden nyelvi változatot érint.

/Forrás: <https://sg.hu/cikkek/119202/szomoru-jovo-varhat-a-wikipediara/>

(Válogatta: B. Bné)